UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntagma Ivris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

8 de Negotiis gestis cu[m] iis qui in aliena potestate esse dicuntur, & de actione quod iussu.

urn:nbn:de:hbz:466:1-97739

Visual Library

6 ¶† Maritus recte etiam cum patre vxoris edicto de liberis ex-
hibendis & deducendis, videlicet de vxore retenta a patre exhi-
benda, & deducenda, contendit, & potior eſt, *l. 2. de liberis exhi.
P. l. fi. C. eo. tit. l. ſi inuita. C. de nup.* Quia ſcriptum, relinquet homo
patrem & matrem & adhęrebit vxori: & quos Deus coniunxit,
homo non ſeparet, *Geneſ. 3. D. Matth. 19.* In perſonis quę ſeruitu-
ti obnoxiæ ſunt, & pretio æſtimantur, non egemus alio remedio,
quam ad exhibendum actione, vt ſi criminis alicuius reus ſeruus
poſtulatur, *l. 2. C. ad exhiben. l. fi. eo. tit. in P.*

7 ¶† Non datur autem actio ad exhibendum, pro tabulis exhi-
bendis, ſi quis extra heredem, tabulas teſtamenti, aut codicillos,
vel quid aliud ad teſtamentum pertinens exhiberi velit: ſed datur
interdictum de tabulis exhibendis, *l. 3. §. ſi quis extra heredem, ad
exhiben. in P. l. 3. §. ſolent. & §. condemnatio. de tabu. exhib. P.* heredi
tamen datur, *l. 2. & 3. quemadmod. teſtam. aperia. P.* Præparatori-
um nihilominus hoc interdictum de tabulis exhibendis, ad alias
actiones eſt, *l. de his. 6. de tranſact. P. l. 1. quemad. teſta. ap. P.* vt actio
ad exhibendum, cui & affine, *l. de eod. 12. §. fi. ad exhi. P.* Quinimo
Vallerius & Galienus pupillari ſubſtituto, mortuo pupillo, hoc
interdicto experiri permittunt, *l. vnic. de tab. exhib. C.* cum tamen,
quia heres poſſet, vt dixi mox, experiri actione ad exhibendum.
Datur porro hoc interdictum, non aduerſus quemlibet poſſidē-
tem tabulas teſtamenti, vel ad teſtamenti cauſſam pertinentes:
ſed aduerſus detentorem, qui negat ſe tabulas poſſidere, vel exhi-
bere ob certam probabilem cauſſam oportere, *l. 1. §. 1. & l. 3. §. 1.
de tabu. exhib. P.* vt cogatur exhibere. Experiuntur autem eo in-
terdicto, omnes quorum intereſt exhiberi, *l. 3. §. interdictum. verſ.
ſolum. de tabu. exhib. P.* vel quia quippiam in illis ſibi relictum pu-
tant, vel impugnare tabulas decreuerunt, vel alio modo ſua in-
tereſt exhiberi.

8 ¶† Facit & æquitas exhibitionis, vt quamuis ad exhibendum
agi non poſſit, tamen in factum actio detur, vt Iulianus tractat, *l.
3. §. interdum. ad exhib. P.* Et quandoque ad exhibendum actio in
actionem, in factum mutatur: vt ſi exhibeatur res deterior facta,
& mutata priore ſpecie. Dioclet. & Maximia. dicunt dari actionē
in factum, *l. exhibitionis, 7. ad exhi. C.* quam tamen Vlpianus ad ex-
hibendum in eadem fere quæſtione dixit, *l. Iulianus. 9. §. ſi quis*
9 *rem. eo. tit. P.* ¶† Prohibet lex duodecim Tabularum, tignum ædi-
ficio inſertum, ſolui, & ideo tignum non poteſt per ad exhibendū
peti, *l. gemma. 6. ad exhib. P.* ne vrbis facies deformetur, *l. prætor. §.
hoc interdictum. de oper. no. nunt. P. l. 2. §. ſi quis neminem, ne quid in
loc. publi. P.* & quia proprie non dicitur poſſideri, *l. qui vniuerſas, de
acquir. poſſ.* Diuerſum tamen in gemma auro, *d. l. gemma.* alieno
incluſa, quæ etſi vindicari nequeat, tamen per ad exhibendum, vt
ſeparetur petitur. Idipſum in rota vehiculo alterius iuncta ſtatu-
endum cenſet Vlpianus, ex ſentētia Pomponii: & in tabula mea,
armario tuo, vel naui iūcta, vel anſa ſcypho vel emblemate phia-
læ, vel purpura veſtimento vel brachio ſtatuæ iunctis, *l. tigni ap-
pellatione, 7. §. 1. & 2. ad exhi. P.*

10 ¶† Agitur & ad exhibendum pro rebus exſtantibus, & pro nō
exſtantibus, & non poſſeſſis, ſi is qui conuenitur dolo deſiit poſſi-
dere, vt ſi hominem quem poſſidebat occiderit, ſiue in alium
tranſtulerit: ſi ita rem corruperit, ne haberi poſſit: ſi vinum, vel
oleum, vel aliud quippiam effuderit: ſi glandem ex arbore tua in
fundum meum decidentem, immiſſo pecore depaſco dolo ma-
lo, *l. Iulianus. 19. cum ſuis §§ eo. P.* videlicet, ratione æſtimationis
faciendæ litis.

11 ¶† Perſonæ quibus licet hac actione experiri, generaliter o-
mnes ſunt, quarum exhiberi rem aliquam intereſſe videtur, *l. ſi li-
ber homo. 13. & l. 3. §. ſciendum eſt autem. & l. ad exhibendum. 19. ad
exhib. in P.* iuſte & probabiliter, *l. 3. §. ſi mecū. & l. pen. ad exhib. P.*
tempore videlicet, quo fit litis conteſtatio, quo fit condemnatio,
l. tigni appellatione. 7. §. fi. eo. tit. Quamobrem & iudex hac de actio-
ne aditus, hactenus cognoſcet, an iuſtam & probabilem habeat
cauſſam actor actionis, propter quam ſibi exhiberi deſideret, *in
d. l. 3. §. ſi mecum, verſic. eleganter.* Et ſi plurium vna de cauſſa vel ex
pluribus interſit rem exhiberi, & illi agere omnes poſſunt, *d. l. 3. §.
Pomponius ſcribit.* Neq; qui ad exhibendum agit vtique dominū
12 ſe dicit, nec debet oſtendere, cum multæ cauſſæ agendi ſint. ¶† Et
contra poſſidentes ex his cauſſis, vel qui dolo deſierint poſſidere
dentur, vt contra creditorem rem pignoratam poſſidentem, cō-
tra depoſitarium, commodatarium, conductorem, & heredes
eorum, *l. 3. §. fin. & l. 4. & 5. ad exhi. P. l. ſi ad exhibendum. 8. l. ſi vir
numos. 14. eo. l. ad exhibendum. 5. C. eo. tit.* municipeſque, *l. tigni. §.
item municipes. eo. P.* Heres non quaſi heres, ſed ſuo nomine vti
hac actione poteſt, item heres poſſeſſoris, ſuo nomine tenetur.
Igitur non procedit quærere, an heredi & in heredem danda ſit:
ex dolo tamen defuncti in heredem datur actio, ſi hereditas eo
nomine locupletior fit, *l. de eo. 12. §. heres. eo ti. P.* ¶† In hac actio- 13
ne actor omnia noſcere debet, & dicere argumenta rei, de qua a-
gitur, *l. 2. ad exhi. P.* id eſt, ita deſcribere & demonſtrare rem peti-
tam, vt quam petat intelligatur, vt & in rei vindicatione receptū
eſt. *l. ſi in rem. de rei vind. P.* Et ſi de ſtercore congeſto in aream ali-
cuius ea actione agatur, de toto, non de parte exhibendo agendū,
l. Celſus. 5. §. item Celſus. eo. & ſi de rate, vel naue delata vi fluminis
in agrum alterius agatur exhibenda, prius cauendū eſt de damno
dato, & futuro, *d. l. Celſus. §. ſed etſi ratis. & l. theſaurus meus. 15. ad
exhi. P.* ¶† Contra qui conuentus ad exhibendum eſt, vel exhi- 14
bere debet, vel ſi dolo deſiit poſſidere, cauere debet ſe exhibitu-
rum, ſi in poteſtatem eius peruenerit, *d. l. Celſus. §. item ſi quis, & l.
de eo. §. ſi iuſta cauſſa. eo. ti.* Quod ſi non reſtituerit, cum poſſet, vel
ſi dolo deſierit poſſidere, tenetur in quantum in litem iurabitur
ab actore eius intereſſe non fuiſſe rem ei exhibitam, iudice quan-
titatem taxante, *l. 2. §. præterea. & l. Celſus. 5. §. idem Iulianus. eod. ti.
l. 4. C. eod.* nec abſolui conuentus debet niſi paratus ſit repetitā die
intentionem ſuſcipere, ita vt fructus ſecundum legem æſtimen-
tur, & ideo reſtituūtur partus vtilitates, ſi quę amiſſæ ſunt ob hoc,
quod non exhiberetur, vel tardius quidem reſtitueretur: quæ æ-
ſtimandæ ſunt a iudice non quanti res ſit, quia vtilitas actoris in-
terdum maior eſt, quam res. ¶† Nam quantum ad hanc actionē 15
attinet, exhibere, eſt in eadem cauſſa præſtare in qua fuit cum iu-
dicium acciperetur, vt quis copiā rei habens, poſſit exſequi actio-
ne, quod deſtinauit, *hæc omnia in l. Iulianus 9. §. quantum, vſque ad
fin. legis, ad exhib. P. l. ſi optione. 10. & l. ſed etſi. 11. eo. P.* ¶† Finis pro- 16
pter quē hæc actio introducta eſt, rei vindicatio eſt, quia maxime
propter vindicationes inducta, *l. 1. ad exhib. P. l. 1. C. eod.* quamuis &
alii poſſint ex ſuperioribus colligi. Et ita in gratiam actoris etiam
datur. ¶† Et proinde eius periculo, & impendiis perferenda, per- 17
ducendave eo loci vbi actū ſit, alioquin ibi exhibenda, vbi fuerit,
dum lis conteſtaretur, *l. ſed etſi. 11. § quo autem loco, ad exhi. P.*

De Negotiis geſtis cum iis, qui in aliena poteſtate eſ-ſe dicuntur, & de actione quod iuſſu.

Cap. 8.

Inſtitut. Lib. 4. tit. 6. P. Lib. 14. tit. 5. C. lib. 4. tit. 26. Weſenb. Meyer.

1 *Negotiorum geſtio cum perſonis, quæ alienæ ſunt poteſtates, quam producat obligationem.*
2 *Filiusfamilias in quantum tenetur emancipatus pro geſtis in poteſtate exſiſtens.*
3 *Iuſſu patris, vel domini cum filiofam. & ſeruo contractum, quam producat actionem.*
4 *Iuſſus quid, & quomodo a mandato differt.*
Liber generalis, ſpecialiſque. eod.
5 *Iuberi quæ res poſſunt geri, qui iubeant, & quibus.*
Quod iuſſu actio pro quibus, & quibus datur. eod.
6 *Iuſſus obligatorii forma.*
7 *Commendatitiæ literæ patris, vel domini pro filio, vel ſeruo, non faciunt Quod iuſſu obligationem, ſi quis contrahat cum illis.*
8 *Eſt honoraria, eius finis.*

SVnt † perſonæ quæ in alterius poteſtate eſſe dicuntur, vel quæ 1
alterius nomine gerunt, cum quibus negotia tractata, pariunt
actionem, non tantum contra ipſas, ſed & contra eos quorum
poteſtati ſubiici dicuntur. Sed diuerſo modo, ratione perſonarū
ſeruorum, & filiorumfa. diuerſa & ratione mutationis ſtatus ea-
rundem, & aliarum periſtaſium annotatione. Siquidem cum cō-
ſtet iure ciuili, ſeruos omnino eſſe incapaces conuentionum, *l.
ſerui. 13. de acti. in P. cum ſim. l. quod attinet. de reg. iur.* proculdubio
neque tenentur manumiſſi ex eo quod nomine proprio contra-
xerunt, ademto illis peculio, ſi mutuum acceperint, *l. 2. an ſeruus
pro ſuo fact. poſt manumiſſ. teneat. li. 4. C. ti. 14.* ſi fundū domini quis
coluerit, & ſit ei reliquatarius, *l. ſi vt allegas. 5. eod. tit.* quamuis ali-
quando dominus per actionem in factum poſſit petere, quod ei
ſeruus in ſeruitute promiſit, vt eum manumitteret, *l. 3. C. eo. tit.*

¶† At filiusfamilias, cum recte obligetur, dummodo minor 2
non ſit, *l. tam ex contractib. de iud. P. l. filiusfamil. 38. de acti. P. l.
nulla res quod cum eo. Cod.* de eo quoque quod eo tempore quis
cum illo geſſit, tenebitur. Non tamen in ſolidum, ſed in quan-
tum facere poſſit, *l. 2. & l. pater. 7. quod cum eo qui in alie. poteſt. P.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Heres tamen filii hoc beneficium non habet, ſed ipſe tantum, *l. ſed ſi ex parte.4.§.ſoli autem.eod.tit.l.ſciendum.de re iudi.P. l. maritum,& ſeq.ſolu.matr.P.* neque adhuc ipſe, ſi ſit mentitus ſe eſſe patremfa.*l.eum qui ſe.6.quod cum eo,&c.in P.* Proinde in iis perſonis ſeruorum,& filiorumfa. ſi quis cum illis negotia geſſerit, non

3 inutiliter quæritur, quomodo ei conſulatur. ¶ † Quare ſi iuſſu domini cum ſeruo negotium geſtum erit, vel cum filiofam. in ſolidum aduerſus dominum & patrem, actionem prætor pollicetur. Scilicet, quia is qui ita contrahit, fidem domini, vel patris ſecutus videtur, *§.1.& §.ſi igitur, quod cum eo.ap.Iuſt.l.1.quod iuſſ.in P.li.15.*

4 *tit.4.* ¶ † Iuſſus, eſt mandati ſpecies: verumtamen perſonæ, quæ in poteſtate ſunt, faciunt differre iuſſum a mandato, *l.1.§.ſed etſi. eod. P.* ideo, vt mãdatum, iuſſus erit generalis, & ſpecialis, & liber, ideo ſi ſic quis conteſtatus ſit, quod voles cum Stycho ſeruo meo negotium gerere, potes periculo meo, videtur ad omnia iuſſiſſe, ni certa lex aliud prohibeat, *d.l.1.§.iuſſum autem.* Specialis autem iuſſus, ſi certam ſeruo, actorive dominus vel pater iuſſerit numerare pecuniam, *l.ſi.quod cum eo qui in alie.poteſt.P.* vel aliter contrahere, *l.ſi domina.ad ſenatuſ.Velleia.P.*

5 ¶ † Res quæ geri iubentur, ſunt quælibet negotia, quæ aliis, quam poteſtati ſubditis mandari poſſunt. Perſonæ quæ iubent, ſunt pater & dominus, quibus poteſtas permittitur, *l.poteſtatis, de verb.ſign.P.* Item ſi tutoris iuſſu ſeruo pupilli creditum ſit, ſi ex vtilitate pupilli ſit, in pupillum datur actio quod iuſſu, vt ſi iuſſu domini, ancillæ, & iuſſu patris filiæ creditum ſit, *l.2.quod iuſſu.P.l.ſi domina.25.ad ſena.Velleia.P.* Item ſi iuſſu eius qui adminiſtrationi præpoſitus eſt, cum ſeruo ciuitatis contractum eſt, quod iuſſu cum eo agi poteſt, *l.4.quod iuſſu.P.* Si iuſſu fructuarii erit cũ ſeruo contractum, item eius cui bona fide ſeruit, Marcellus putat in eos dandam, quod iuſſu actionem, quod Vlpianus probat, *in l.1.§.ſi iuſſu, quod iuſſ.P.* Item ſi curatore adoleſcentis, vel furioſi, vel prodigi iubente, cum ſeruo contractum ſit, putat Labeo quod iuſſu dandam actionem, in eos quorum ſeruus fuerit. Idem eſt & in vero procuratore: ſed ſi verus procurator non ſit, in ipſum potius dandam actionem, idem Labeo ait, *d.l.1.§.fi.* Si pupillus iuſſerit, vtique non tenetur, niſi auctore tutore iuſſerit, *d.l.1.§.ſi pupillus, quod iuſſ.P.* ſicuti nec obligatur quod iuſſu, qui iuſſit cum alieno ſeruo contrahere, quamuis ille ſeruus in poteſtatem iubentis poſtea venerit, *l.2.§.fi.quod iuſſ.l.3.§.quod ſi quid admiſit, de ſuſpectis tuto.P.§.ſi extraneus.de noxal.act.* mandati tamen nomine obligatur iubens. Si vnus ex dominis ſerui iuſſit contrahi cum eo, is ſolus tenebitur: ſed ſi duo iuſſerint, cum quouis in ſolidum agi poteſt, quia ſimiles ſunt duobus mandantibus, *l.fi.§.fi.quod iuſſ.P.*

6 ¶ † Forma iubendi in mente conſiſtit, & voluntate, neque intereſt quis teſtato, ſiue per epiſtolam, ſiue verbis, aut per nuntium, ſiue ſpecialiter in vno contractu iuſſerit, *l.1.§. iuſſum autem, quod iuſſ.P.* ſiue mandauerit dominus, *dict.l.1.§.ſed etſi mandauerit.l.ſi mandator.8.quod cum eo. C.* aut ſerui chirographo ſubſcripſerit, *d.l.1.§.ſed etſi ſerui.* vel ratum habuerit quod ſeruus eius geſſerit, vel filius, *d.l.1.§.ſi ratum.l.hoc iure.§.1.de reg.iur.P.*

7 ¶ † Commendatitiæ literæ domini, vel patris, pro ſeruo & filiofam. non dant actionem, quod iuſſu, ſi ii quibus commendantur harum intuitu contraxerint cum illis, *l.fi.C.quod cum eo qui in alie.pot.&c.* quia ea non fuit mens ſcribentis. Quę inſpicitur, quémadmodum ſi dominus, vel pater eſſet principaliter contracturus, puta pecuniam mutuaturus, iuſſerit ſeruo, vel filio numerari, ceſſat actio quod iuſſu, & datur in dominum aut patrem certi condi-

8 ctio, *l.fin.quod iuſſ.P.* ¶ † Eſt enim hæc prætoria actio quod iuſſu, *d.l.fin.quod cum eo qui in al.pot.C.* vnde & abſolute dicitur honoraria, *l.ſi domina.25.ad ſenatuſ.Vellei.P.* & ceſſat vt plerunque vbi ciuilis locum habet. Finis eius actionis, conſequi quod fide alterius geſtum vtiliter eſt: vnde & diligenter fines eius quod iubetur ſeruandi, quia non tenetur ex hac quis, niſi quatenus iuſſit, *l.3.quod iuſſu.P.* vt & in commodato placuit, *l.diligenter mand.P.cum ſim.ibi nota.*

De Exercitoria actione. Cap. 9.

P.Lib.14.tit.1. C.lib.4.tit.25. Weſenb. Meyer.

1 *Exercitoria actio quæ.*
Exercitoria in dominum nauis, pro præpoſito in ſolidum datur. eod.
2 *Res de quibus in ea contrahitur.*
3 *Nauis quid.*
4 *Exercitoriæ cauſſæ perſonæ.*
5 & 9 *Exercitor nauis quis eſt.*
6 *Auerſione nauem conducere quid.*
7 *Magiſter nauis quis.*
8 *Nauta quis.*
9 *Nautæ, caupones, ſtabularii, &c. edictum quando competat.*
10 *Caupones, nautæ, & ſtabularii ſuorum famulorum præſtant factum male.*
11 *in Nautas pro rebus illatis actionis vltra prætoriam, nautæ caupones, &c.*
12 & 14 *Nauta, & caupo, aut ſtabularius, quando pro rebus illatis non teneantur.*
13 *Caupo hoſpites non poteſt recuſare.*
Nauta non poteſt nauigare volentes reiicere, ſed cogitur ſuſcipere.eod.
15 *Nautæ, caupones, ſtab. &c. actio rei perſecutoria eſt, & in heredem, heredi datur inibi, & reliqua quæ huius actionis ſunt.*
16 *Exercitoria actione quid conſequamur, & eius differentia cum ea quæ nautæ, caupones, ſtabu. &c.*
17 *Exercitor quando non tenetur de facto magiſtri nauis.*
18 *Exercitoria quomodo teneatur exercitor pro præpoſito nauis.*
19 *Exercitor tenetur de cõtractu facto cum magiſtro, non ſi cum remigibus nauis, quamuis de eorum delicto teneatur.*
20 *Exercitoriæ actionis finis, & nautæ caupones, &c.*
21 *Rationes.*

IVſtinianus † exemplo actionis quod iuſſu, & eadem ratione, 1
prætorem pollicitum duas alias actiones in ſolidum, exercitoriam, & inſtitoriam, tradit, *§.eadẽ ratione, quod cum eo. & ea.apud Iuſt.ibid.ipſ.in l.fin.de inſtitor. act. C.* Exercitoria tunc habet locum, cum quis ſeruum ſuum, vel alium magiſtrum naui præpoſuit: & quid cum eo eius rei gratia cui prępoſitus erit, contractum fuit, *d.§.1.eodem.& l.1.de exerc.act.P.l.1 C.de inſt.act.*

¶ † Res quæ huic actioni dant cauſſam, & de quibus contrahi- 2
tur, ſunt nauis, merces emendæ vel vendendæ, conductio vectorum, armamenta, *l.1.§.magiſtri autem.de exerci.actio.* onus vehendum locatum, aliæque res vtiles nauiganti emtæ, vel ad refectionem, vel mercedes vectorum. Si quid enim extra vſum nauigii vel nauis contractum eſt, hac actione a domino præponente non repetitur, niſi & ad aliud expreſſe mandatum fiat, *d.l.1.§.non autem ex omni cauſſa.*

¶ † Nauem accipere debemus, ſiue marinam, ſiue fluuialem, 3
ſiue in aliquo ſtagno nauiget, ſiue ſynedria ſit, *d.l.1.§.nauem autẽ.*

¶ † Perſonę quę interueniunt in hac cauſſa, ſunt dominus pręponens, ſeruus, vel alius præpoſitus inſtitor, exercitor, magiſter, nauta, remiges. Dominus qui præponit aliquẽ naui, & dominus nauis eſt, & aliquando non eſt dominus, *d.l.1.§.magiſtris autẽ.& §.exercitorem.* nihil autem intereſt cuius ſit ſexus, *d.l.1.§§.magiſtrũ autem, & exſecutorem.§.in poteſtate.l.etſi a muliere.4.C.de inſt.actio.* 4

¶ † Exercitor, is eſt, qui prępoſitus eſt naui regendæ, ad quem obuentiones & reditus omnes nauigationis perueniunt: ſiue is dominus ſit, ſiue a domino nauem per auerſionem conduxit, vel ad tempus, vel in perpetuum. Neque intereſt, is ne fuerit maſculus, fœmina, ſeruus, liber, paterfamilias, an filiusfamilias. In pupillo tamen exigimus tutoris auctoritatem, *d.l.1.§.exercitorem.* 5

¶ † Auerſione nauem conduci dicunt, quando non ad numerum certarum amphorarũ, *l.fi.§.fi.ad le.Rho.de iact.P.* ſed vniuerſa nauis quicquid potuerit deferre, conducitur, periculo conducentis, *l.4.§.fin.l.ſi quis viua.§.auerſione. de peri. & comm.rei vend.P.l.quod ſæpe.§.in his.de contra.emtio.P.l.opus quod.36.loca.P.* 6

¶ † Magiſter nauis is, cui totius nauis anchora, id eſt, adminiſtratio mandata eſt, *l.1.§.magiſtrum nauis.de exercit.P.* ſiue is præpoſitus ſit ab exercitore, ſiue ab alio magiſtro, *d.l.1.§.magiſtrum autem.* Magiſtri porro imponuntur, vel locandis nauibus, vel ad merces, vel vectorib. conducendis, armamentiſve emendis, *d.l.1.§.magiſtri autẽ.* de inſtitore proximo dicetur capite, Deo fauente. 7

¶ † Nautam accipere debemus, inquit Vlpianus, eum qui nauim exercet, quamuis nautæ appellentur omnes, qui nauis nauigandę cauſſa, in naui ſunt: ſed de exercitore ſolummodo prætor ſenſit, *l.1.§.1.nauta, caupo.ſtabula.vt recep.reſtit.li.4.P.tit.9.* Neq; enim debet, inquit Pomponius, per regimen, aut meſonautam obligari, ſed per ſe, vel nauis magiſtros. Nautarum quoque nomine venient exercitores ratium, lintrarii, nauicularii, nauphylaces, prępoſiti cuſtodiendis nauibus per exercitorem, qui & horum nomine tenetur, *l.1.§.& ſunt quidam.& §.ſeq. eod.titu.nautæ caupo.* 8

¶ † In forma exercitoriæ actionis, diſtinguendę ſunt formulæ 9

contra-